KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2012-243 d.d. 24 augustus 2012
(mr. E.M. Dil-Stork, voorzitter, prof. mr. M.L. Hendrikse en mr. W.H.G.A. Filott mpf, leden en mevrouw mr. I.M.M. Vermeer, secretaris)

Samenvatting

Consument stelt dat Aangeslotene de zorgplicht jegens Consument heeft geschonden door Consument een hypothecaire geldlening in Zwitserse Franken te verstrekken terwijl Consument over onvoldoende kennis en ervaring beschikte om een juiste inschatting te kunnen maken van de risico's van deze geldlening. De Commissie is van oordeel dat Aangeslotene het valutarisico aan Consument alleszins duidelijk heeft gemaakt en dat Consument had kunnen en moeten begrijpen wat dit risico daadwerkelijk inhield. Indien Consument de door Aangeslotene verstrekte informatie niet of onvoldoende had begrepen, had het op de weg van Consument gelegen om zich tot Aangeslotene te wenden alvorens tot ondertekening van de offerte over te gaan. Nu Consument dit kennelijk heeft nagelaten kunnen de gevolgen hiervan Aangeslotene niet worden toegerekend. De vordering wordt afgewezen.

1. Procedure

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- het verzoek tot geschilbeslechting, ontvangen d.d. 20 januari 2011;
- de brief van Consument van 27 januari 2011;
- de door Consument op 6 maart 2011 ondertekende verklaring;
- het antwoord van Aangeslotene d.d. 2 januari 2012;
- de repliek van Consument d.d. 19 januari 2012;
- de dupliek van Aangeslotene d.d. 20 februari 2011;
- de ter zitting door Consument overgelegde pleitnota.

De Commissie heeft vastgesteld dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid.
De Commissie heeft vastgesteld dat beide partijen het advies als bindend zullen aanvaarden.
De Commissie heeft partijen opgeroepen voor een mondelinge behandeling te Den Haag op 15 juni 2012. Aldaar zijn partijen verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:
2.1. In 2007 heeft Consument zich tot Aangeslotene gewend voor het oversluiten van zijn, bij een andere geldverstrekker lopende, hypothecaire geldlening. Ten behoeve

hiervan heeft Aangeslotene op 30 oktober 2007 een Cliënt Intake Formulier (hierna: "CIF") ingevuld.

2.2. In het CIF is onder het kopje 'Leningen' onder andere het volgende opgenomen:

"Rente

*Welk renterisico **kan** de cliënt dragen?* ***Groot, aangezien het hier gaat om een kleine schuld ten opzichte van totaal vermogen en waarden panden***

*Welk renterisico **wil** de cliënt dragen?* ***Is erg geïnteresseerd in CHF variant***

Valutarisico

Hoeveel is cliënt bereid in te teren op het vermogen tgv valutarisico? ***Onbekend"***

Onder het kopje 'Zorgplicht effecten' staat in het CIF het volgende:

Zorgplicht effecten

Uitkomst beleggingsprofiel: ***Zeer defensief***

2.3. Op 9 november 2007 heeft Aangeslotene een offerte uitgebracht voor een zogenoemde CHF hypotheek, welke op 12 november 2007 door Consument is ondertekend. Dit betreft een hypothecaire geldlening in Zwitserse Franken (hierna: "de geldlening"). De hoofdsom van de geldlening bestond uit een bedrag in Zwitserse Franken als equivalent van het bedrag van € 257.000,-. Hierbij heeft Consument gekozen voor een rente op basis van 12 maands London Interbank Offered Rate voor Zwitserse Franken (CHF LIBOR) met een opslag van 1%. De nominale rente bedroeg bij het afsluiten van de geldlening 3,970%.

2.4. In de door Consument ondertekende offerte zijn onder andere de volgende passages opgenomen:

"Let op:
U loopt risico dat u ondanks het gunstige CHF LIBOR-rentetarief, als gevolg van koersschommelingen van de Zwitserse Franken ten opzichte van de Euro, per saldo ongunstiger uit zou kunnen zijn dan in het geval de lening verstrekt zou zijn in Euro's, gecombineerd met het Euribor-rentetarief.
Lees de bijlage "Achtergrondinformatie Staalbankiers Hypothecaire lening in Zwitserse Franken" bij deze offerte. Door ondertekening van deze offerte verklaart u dit risico te begrijpen en te aanvaarden".

en

"Let op: U loopt het risico dat u bij aflossing (op de einddatum of bij tussentijdse aflossing van de lening) meer Euro's dient aan te wenden voor de aflossing van de lening dan nodig waren bij aanvang van de lening.
Lees de bijlage "Achtergrondinformatie Staalbankiers Hypothecaire lening in Zwitserse Franken" bij deze offerte. Door ondertekening van deze offerte verklaart u dit risico te begrijpen en te aanvaarden".

2.5. In de bijlage "Achtergrondinformatie Staalbankiers Hypothecaire Lening in Zwitserse Franken" bij de offerte is onder andere informatie opgenomen over het renterisico en het valutarisico van de geldlening.

2.6. Aangeslotene heeft onder andere bij brieven van 13 februari 2009 en 5 augustus 2009 Consument geïnformeerd over de ontwikkelingen van de Zwitserse Frank ten opzichte van de Euro en de invloed daarvan op de geldlening

2.7. Per 1 april 2010 is de hoofdsom van de geldlening omgezet naar Euro's en bedroeg de hoofdsom € 288.054,-.

3. Geschil

3.1. Consument vordert vergoeding van door hem als gevolg van het handelen van Aangeslotene geleden schade. De schade is door Consument, tijdens de zitting, begroot op € 15.000,-, zijnde het verschil tussen de hoofdsom van de geldlening op het moment van afsluiten in 2007 en de hoofdsom op het moment van omzetting in Euro's in 2010, verminderd met het door Consument genoten rentevoordeel.

3.2. Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de volgende grondslagen.

- Aangeslotene is tekort geschoten in haar zorgplicht jegens Consument. Aangeslotene heeft de geldlening aan Consument opgedrongen. In plaats van een geldlening in Zwitserse Franken had Aangeslotene aan Consument een geldlening in Euro's moeten aanbieden.
- Consument beschikte over onvoldoende kennis en ervaring om een juiste inschatting te kunnen maken van de risico's van de geldlening.
- Er is sprake van een zeer defensief beleggingsprofiel. Aangeslotene had de geldlening niet (in deze vorm) aan Consument mogen aanbieden aangezien dit een zeer offensief product is.
- De nazorg van Aangeslotene was onvoldoende nu Aangeslotene Consument in 2009 ten onrechte niet geadviseerd heeft de geldlening om te zetten in Euro's.

3.3. Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd.

- Er is geen sprake van een schending van de zorgplicht van Aangeslotene jegens Consument. Consument wenste een geldlening met een zo laag mogelijke rente en de geldlening bood deze lage rente. Consument is nadrukkelijk gewezen op het valutarisico, zowel mondeling als schriftelijk.
- Ook na de verstrekking van de geldlening is Consument door Aangeslotene regelmatig geïnformeerd over de ontwikkelingen van de koers van de Zwitserse Frank ten opzichte van de Euro en de invloed daarvan op de geldlening. Het is voor Consument vanaf het begin duidelijk geweest dat er bij deze geldlening sprake is van fluctuaties in de omvang van de hypotheekschuld.
- De geldlening is geen beleggingsproduct. Niet valt in te zien waarom dit product het kennisniveau van een ervaren belegger vereist.
- De verwachting van Aangeslotene was dat de koers van de Zwitserse Frank in 2010 weer zou gaan dalen en derhalve heeft Aangeslotene Consument in 2009 niet geadviseerd de geldlening om te zetten in Euro's. Dat deze verwachting niet is uitgekomen kan niet aan Aangeslotene worden toegerekend, maar heeft te maken met onvoorziene en extreme marktomstandigheden.

3.4. Ter zitting zijn de standpunten van partijen over en weer herhaald en toegelicht.

KiFiD
Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

4. Beoordeling

Naar aanleiding van het over en weer door partijen gestelde en hetgeen door hen tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht, overweegt de Commissie als volgt.

4.1. De vraag die beantwoord moet worden is of er sprake is van een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de zorgplicht door Aangeslotene jegens Consument waardoor Aangeslotene schadeplichtig is ten opzichte van Consument. Beoordeeld moet worden of Aangeslotene heeft voldaan aan het criterium van een redelijk bekwaam en redelijk handelend financieel dienstverlener. Eerst indien deze vraag negatief wordt beantwoord, komt de vraag aan de orde in hoeverre de handelwijze van Aangeslotene heeft geleid tot financieel nadeel aan de zijde van Consument. In dit kader overweegt de Commissie als volgt.

4.2. In de eerste plaats oordeelt de Commissie over de stelling van Consument, dat Aangeslotene de geldlening aan Consument heeft opgedrongen. Tegenover deze stelling van Consument heeft Aangeslotene het volgende verweer gevoerd. Aanleiding voor Consument om zijn geldlening over te sluiten was volgens Aangeslotene het renteaanbod van de toenmalige geldverstrekker van Consument. Consument vond het door deze geldverstrekker aangeboden rentepercentage te hoog en wenste dan ook een zo laag mogelijk rentepercentage. Aangeslotene heeft tijdens de zitting verklaard dat zij voor een geldlening in Euro's geen lager rentepercentage kon aanbieden dan de toenmalige geldverstrekker van Consument. Aangezien het rentepercentage van de geldlening in Zwitserse Franken wel lager was, heeft Aangeslotene deze geldlening aan Consument aangeboden.

4.3. Gezien deze gemotiveerde betwisting door Aangeslotene is de Commissie van oordeel dat niet is gebleken dat de geldlening door Aangeslotene aan Consument is opgedrongen. Deze stelling van Consument onderschrijft de Commissie dan ook niet.

4.4. Voor wat betreft de stelling van Consument dat hij over onvoldoende kennis en ervaring beschikte om een juiste inschatting te kunnen maken van de risico's van de geldlening geldt het volgende: De Commissie stelt vast dat zowel in de offerte van de geldlening als in de bijlage "Achtergrondinformatie Staalbankiers Hypothecaire Lening in Zwitserse Franken" bij de offerte voldoende waarschuwingen zijn opgenomen over de risico's van de geldlening. Naar het oordeel van de Commissie heeft Aangeslotene hiermee het valutarisico aan Consument alleszins duidelijk gemaakt en had Consument kunnen en moeten begrijpen wat dit risico daadwerkelijk inhield. Indien Consument deze informatie destijds niet of onvoldoende heeft begrepen, had het op zijn weg gelegen om zich voor nadere informatie hetzij te wenden tot Aangeslotene hetzij tot een ter zake kundige derde teneinde zich te laten informeren alvorens tot ondertekening van de offerte over te gaan. Nu Consument dit kennelijk heeft nagelaten kunnen de gevolgen hiervan Aangeslotene niet worden toegerekend. Voorts overweegt de Commissie dat het feit dat het valutarisico zich in het verleden nog niet had voorgedaan aan het voorgaande niet af doet. In dit kader deelt de

Commissie de stelling van Aangeslotene dat valutawijzigingen niet voorspelbaar, dan wel te voorzien zijn.

4.5. Voorts stelt de Commissie vast dat de door Aangeslotene verstrekte geldlening geen beleggingsproduct is. Het in het CIF opgenomen beleggingsprofiel 'zeer defensief' heeft betrekking op beleggingen en niet op de door Aangeslotene verstrekte geldlening. De stelling van Consument dat Aangeslotene deze geldlening niet aan Consument had mogen verstrekken omdat het een zeer offensief product is, deelt de Commissie dan ook niet.

4.6. Ten aanzien van de stelling van Consument dat de nazorg van Aangeslotene onvoldoende was, aangezien Aangeslotene heeft nagelaten Consument in 2009 te adviseren de geldlening om te zetten in Euro's overweegt de Commissie als volgt. Aangeslotene heeft Consument tijdens de looptijd van de geldlening voldoende geïnformeerd over de ontwikkelingen van de koers van de Zwitserse Frank ten opzichte van de Euro en de invloed daarvan op de geldlening. In augustus 2009 was de verwachting van Aangeslotene dat de koers van de Zwitserse Frank ten opzichte van de Euro in de loop van 2010 weer zou gaan dalen. De Commissie oordeelt dat deze visie van Aangeslotene verdedigbaar was en het op basis daarvan niet op de weg van Aangeslotene lag om Consument op dat moment te adviseren de geldlening om te zetten in Euro's. Dat de verwachting van Aangeslotene niet is uitgekomen was niet te voorzien en dat kan dan ook niet aan Aangeslotene worden toegerekend.

4.7. Gelet op het voorgaande oordeelt de Commissie dat er geen sprake is van een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de zorgplicht aan de zijde van Aangeslotene jegens Consument. De stelling van Consument, zoals tijdens de zitting naar voren gebracht, dat het voor Aangeslotene, volgens het CIF, onbekend was in hoeverre Consument bereid was in te teren op het vermogen ten gevolge van valutarisico, doet aan het oordeel van de Commissie niet af, nu uit ditzelfde CIF kan worden opgemaakt dat Consument in staat was een groot renterisico te dragen en de geldlening maar een kleine schuld vormde ten opzichte van het totale vermogen en de waarde van de vastgoedportefeuille van Consument..

4.8. Concluderend oordeelt de Commissie dat de klacht van Consument ongegrond is en de vordering derhalve moet worden afgewezen.

4.9. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

5. Beslissing

De Commissie wijst, als bindend advies, de vordering af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak.